

gjerne en af dem sagt: Statsraaden er vel nok saa god at ville være vor Formand, og saa har Statsraaden været saa god hver Gang at fungere som Formand. Denne Gang have Vedkommende ganske vist ikke rettet dette Spørgsmaal til Statsraaden, medens de vare samlede, hvorimod en Sognefoged Andersen siger, at han før Valget har sagt det til Borgmesteren. Der var, som sagt ikke Nogen, der denne Gang udtryffeligt spurgte Borgmesteren, om han vilde være saa god, men Statsraaden var af sig selv saa god at overtage Ledelsen, idet ingen af de Tilstedeværende, der, hvis de havde Noget at indvende der imod, havde den bestemteste Opfordring til at gjøre opmærksom paa, at de ønskede et formelt Valg, gjorde den allermindste Bemærkning derimod. Ganste vist vilde jeg have anset det for heldigere og mere korrekt, om der var blevet foretaget et ganske formelt Valg. Valglovens § 24 indeholder vel ingen Regler om, hvorledes dette Valg skal foregaa, men den siger kun, at der skal ske Valg af en Formand. Det hedder ganske kort: „Han — nemlig det Medlem af Valgbestyrelsen, som er valgt af den Kommune, i hvilken Valghandlingen foregaa — aabner paa Valgdagen Valgbestyrelsens Møde og forestaar Valget af en Formand.“ Det er det Hele, der staar derom. Nu er det dog, forekommer det mig, temmelig klart, at dette ikke udelukker, at Valget kan ske paa en saadan mindre formel Maade, som bestandigt tidligere har været brugt, og jeg ser heller ikke, at der er noget Særligt til Hindre for, at det kan ske ved en Slags siltiende Godkjendelse fra alle Vedkommendes Side. Men under alle Omstændigheder er det fuldstændig klart, at det, at der ikke skete noget formelt Formandsvalg, ikke har havt den mindste Indflydelse paa, hvem der kom til at fungere som Formand, eftersom alle Valgbestyrelsens Medlemmer have erklæret, at de ubetinget vilde have stemt paa Statsraad Stricker. Under disse Omstændigheder maa jeg virkelig tillade mig at anse denne Mangel for fuldstændig betydningsløs, hvis det ellers kan kaldes en Mangel. Jeg gaar dernæst over til den anden Del af Sagen, nemlig til Spørgsmaalet om Fremgangsmaaden ved Valgets Slutning, og navnlig da til dette berømte Kvarter, som er bleven indrømmet. Jeg maa nu foreløbig gjøre den Bemærkning, at Udvalgets Flertal ikke er rigtig enigt med sig selv om, hvorledes det vil stille sig til den Feil, der skal være begaaet med Hensyn til Kvarterets Givelse, og hvad der dermed hænger sammen; thi i sin Betænkning dolerer Flertallet over, „at det skulde fremgaa af de enkelte Forklaringer, at Stemmegivningen endnu ikke var ophørt, den Gang denne Kvarters-Frist blev givet“, og nogle Spalter længere frem, hvor Udvalget resumere Manglerne, som skulde have været til Stede, udtrykker Udvalgets Flertal sig saaledes, at „Valgbestyrelsens Formand paa et Tid-

punkt, da det for ham var oplyst, at ingen flere Valgere meldte sig for at afgive Stemme, har udsat Valghandlingens Slutning“. Det er aabenbart, at disse to Udtalelser staa i den piansynlige Modstrid med hinanden, kun en af Delene kan være rigtig. Det, der er rigtigt, er vistnok, at den Gang, der ikke meldte sig flere Valgere ved de enkelte Protokoller, hvorom den fungerende Formand havde forhørt sig ved at gaa omkring til de Forskjellige, saaledes som han selv har forklaret det, og da han havde faaet fra Alle Underretning om, at Stemmeafgivningen var ophørt, og da han, som sagt, selv havde overbevist sig derom, rettede han overensstemmende med, hvad Valgloven foreskriver, en Opfordring til dem, der ikke tidligere havde stemt, om nu at gjøre det. Denne Opfordring har han saa givet den Form, at han satte et Kvarters Frist for dem, der vilde komme og stemme. Det er det, som vistnok Udvalgets Flertals fleste Medlemmer finde at være en forkastelig Fremgangsmaade. Jeg skal dog gjøre den Bemærkning, at, hvis dette Valg skulde forkastes af den Grund, vilde det uden Tvivl berede en ikke ringe Overraskelse paa mangfoldige Steder i Landet, hvor man i en lang Række af Aar uden Paatale og under Alles Formening om det Nødtige deri netop har brugt denne Fremgangsmaade. Jeg kan tilføje, at selve Udskriftene af Valgprotokollerne have i adskillige Tilfælde udtryffeligt udvist, at der saaledes er bleven sat et Kvarters Frist, uden at der — det kan jeg med Bestemthed paastaa — nogeninde fra Uddelingernes eller de nedsatte Udvalgs Side her i Thinget er bleven gjort nogen Indvending derimod eller gjort nogen Bemærkning ved denne Fremgangsmaade. Jeg har tidligere havt Oplysninger om, i hvor mange Tilfælde det forelaa udtryffeligt i Udskriftene af Valgprotokollen, at der var givet et Kvarters Frist; jeg har ikke længere disse Oplysninger ved Haanden, men jeg kan anføre nogle enkelte Exempler, som jeg endnu har Optegnelser om fra de sidste Valg. Jeg vil anføre, at det ved Valget den 20de September 1872 skete ved Valget i Nalborg Amts 2den Valgkreds. Der blev af Formanden stillet Forsamlingen en Frist af en Kvart Lime, og Valgbogen indeholder udtryffeligt en Bemærkning derom, men der har aldrig været gjort nogen Bemærkning derom fra Thingets Side. I Skanderborg Amts 1ste Valgkreds, hvor dengang Frederik Bajer blev valgt, blev det bekjendtgjort af Formanden fra Tribunen, at Valghandlingen vilde blive sluttet Kl. 4, 35', naar de ved dette Klokketog tilstedeværende Valgere havde afgivet deres Stemmer. Paa lignende Maade gik det til ved det sidste Valg i Skanderborg Amts 1ste Valgkreds og ligeledes i Præstø Amts 2den Valgkreds, hvor Stemmegivningen sluttedes, da Listerne vare samlede, og der var blevet givet en Frist til de Valgere, der endnu ønskede at afgive deres Stemmer, for at de endnu kunde faae Leiligh-